

Rozdział 1

Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Marciszów na lata 2015-2017 jest strategicznym dokumentem Gminy Marciszów opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Rodziny znajdujące się w trud

nej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.

Podmiotem realizującym ten cel na poziomie gminy Marciszów jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie. Podstawowym zadaniem GOPS jest bezpośrednie organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb bezpośrednio i pośrednio udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej.

Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Rozdział 2

Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Marciszów

1) Charakterystyka rodzin niewydolnych wychowawczo.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, niskie dochody finansowe, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym.

To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

Gminę Marciszów według stanu na dzień 31.12.2014r. zamieszkiwało ogółem 4 644 mieszkańców. W roku 2013 ze wsparcia i pomocy udzielonej przez GOPS skorzystało ogółem 301 osób i rodzin o liczbie osób w tych rodzinach 717 a w roku 2014 analogicznie 266 osób i rodzin o liczbie osób w tych rodzinach 642.

Wnikając szczegółowo w stan rodziny – jej skład i formę, można stwierdzić, że pomoc udzielana jest przede wszystkim rodzinom wielodzietnym i owa sytuacja praktycznie nie zmieniła się na przestrzeni ostatnich lat.

W roku 2013 ze wsparcia i pomocy udzielonej przez GOPS skorzystało ogółem 122 rodziny z dziećmi w tym 47 rodzin wielodzietnych i 75 rodzin z 1 lub 2 dziećmi (36 rodzin niepełnych) i analogicznie w 2014 roku 105 rodzin z dziećmi w tym 40 rodzin wielodzietnych i 65 rodzin z 1 lub 2 dziećmi (31 rodzin niepełnych).

Głównym powodem przyznania pomocy w 2013 i 2014 roku było ubóstwo, bezrobocie, co jest głównym problemem mieszkańców gminy Marciszów.

W związku z problemem rodzin niewydolnych-wychowawczo sporządzono wykaz rodzin objętych szczególnym nadzorem ze strony pracowników socjalnych. W 2014 roku na terenie gminy Marciszów 18 rodzin objęto szczególnym nadzorem GOPS. Są to rodziny borykające się z wieloma problemami, tj. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ubóstwo, alkoholizm, przemoc.

Rozdział 3

Zasoby gminy

Program Wspierania Rodziny w Gminie Marciszów na lata 2015 – 2017 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli.

Tabela 1. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w gminie Marciszów

I.p.	Nazwa i adres placówki	Rodzaj działalności
1	Urząd Gminy Marciszów ul. Szkolna 6	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów, dowozy dzieci, dofinansowanie do obozów i kolonii dla dzieci,
2	GOPS Marciszów ul. Szkolna 4b	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, specjalistyczne poradnictwo, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej, wypłacanie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, wypłacanie dodatków mieszkaniowych itd.
3	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Marciszów ul. Szkolna 6	Wsparcie psychologiczne, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu,
4	Zespół Interdyscyplinarny Marciszów ul. Szkolna 4b	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy,
5	Przychodnia Rodzinna Sp.o.o ul. Szkolna 4a	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
6	Placówki oświatowo-wychowawcze z terenu gminy	Działalność edukacyjno-wychowawcza, organizowanie wypoczynku, wsparcie

	Marciszów	psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci
7	Świetlice wiejskie	Organizowanie zajęć pozaszkolnych, organizowanie dzieciom czasu wolnego,
8	Parafie z terenu gminy Marciszów.	Działalność charytatywna, organizowanie paczek świątecznych itp.

Źródło: opracowanie własne.

W gminie Marciszów funkcjonuje szeroki wachlarz form pomocy dziecku i rodzinie. Są to zarówno poradnictwa, jak i konkretne usługi, które służą zwalczaniu bezradności opiekuńczo-wychowawczej, profilaktyce, walce z sytuacjami kryzysowymi, nałogami, itp.

Rozdział 4

Założenia Programu

Program Wspierania Rodziny w Gminie Marciszów na lata 2015 – 2017 jest zgodny z założeniami zawartymi w dokumentach strategicznych, tj.:

- Strategia Rozwoju Gminy Marciszów na lata 2011-2025,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Marciszów na lata 2005-2015.

Rozdział 5

Cele Programu

Cel główny

Stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w gminie Marciszów .

Cele szczegółowe

- 1) Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- 2) Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie;
- 3) Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi.

Rozdział 6.

Zadania programu

Harmonogram Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017 w Gminie Marciszów został przedstawiony w formie poniższej Tabeli
Tabela nr 2 Harmonogram Programu

l.p.	Zadania	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny	1. Udział w kampaniach, konferencjach, seminariach promujących wartość rodziny, 2) wspieranie i programowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej na rzecz rodziny , 3) udział w projektach współfinansowanych pozabudżetowych w tym rządowych i ze środków UE mających na celu dobro rodziny i rozwój specjalistycznego wsparcia 4) udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży	Przez okres obowiązywania programu	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu.	- Ilość konferencji, seminariów, - ilość artykułów w lokalnej prasie, ilość plakatów , ulotek
2	Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełniani u funkcji opiekuńczo – wychowawczej.	I .Praca z rodziną: 1)konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne, zawodowe), 2) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej: -pomoc w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży w szkołach, - udzielanie pomocy dzieciom w formie stypendiów, wyprawek szkolnych, itp. -udzielanie pomocy w formie zasiłków, 3)organizowanie czasu wolnego dzieciom w formie kolonii, zimowisk, wycieczek, wyjazdów, spotkań, imprez, itp. 4)usługi opiekuńcze i specjalistyczne, 5)tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych, II. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka: wsparcie asystenta rodziny, pomoc rodziny wspierającej, praca socjalna z rodziną (kontrakt socjalny), pomoc placówek wsparcia dziennego (kluby, świetlice, itp.)	Przez okres obowiązywania programu	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu	- ilość porad udzielonych w punkcie konsultacyjnym, - ilość zatrudnionych specjalistów na terenie gminy Szemud, - ilość dzieci dożywianych w szkołach, - ilość rodzin, którym przyznano pomoc finansową, - ilość kolonii, wyjazdów, itp. - liczba rodzin objętych usługami opiekuńczymi, - liczba grup wsparcia, - ilość rodzin objętych przez asystenta rodziny, - ilość rodzin wspierających, - ilość kontraktów socjalnych, - ilość placówek wsparcia dziennego,
3	Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny	1) współpraca szkół, policji, służby zdrowia, GOPS, sądów, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innymi instytucjami, 2)stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, jednostką realizującą działania z zakresu pieczy	Przez okres obowiązywania programu	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu	Liczba szkoleń, spotkań, konferencji, itp.

		zastępczej, 3)doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny, rodzin wspierających oraz innych specjalistów).			
--	--	--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne.

Rozdział 7. Odbiorcy Programu

Odbiorcami Programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Rozdział 8.

Przewidywane efekty realizacji Programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Rozdział 9.

Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Gminy w Marciszowie,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Policją,
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi,
- Placówkami Opieki Zdrowotnej,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze,
- Organizacjami pozarządowymi.

Rozdział 10.

Źródła finansowania

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) Środki własne gminy:
 - a) zaplanowane na dany rok budżetowy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Marciszowie na realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny,
 - b) pochodzące ze zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- 2) Dotacje z budżetu państwa.
- 3) Środki pozabudżetowe.

Rozdział 11.

Monitoring i ewaluacja

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora Programu - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie w celu oceniania czy Program osiąga założone cele. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marciszowie będzie, co roku przedkładał Radzie Gminy Marciszów raport z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny. Niniejszy dokument został przygotowany przez: Gminny Ośrodek Pomocy .